

Tutvumas Itaalia haridussüsteemiga

Kursus sai valitud School Education Gateway Euroopa koolihariduse veebiplatvormi Teacher Academy kursuste hulga. Antud kursusel osales nii õpetaja kui mitteõpetav haridustöötaja, et kasu koolile oleks võimalikult suur ning et just koole külastades saaks pöörata tähelepanu erinevatele tahkudele, sest vaatenurk on erinev õpetajal ja haldusjuhil. Itaalia haridussüsteem ongi tutvustatud külastatud kooli näitel, kuna tegemist oli kooliga, mis hõlmas kolme erinevat kooliastet (koos lasteaiaga) ja oli viies erinevas hoones.

Vastuvõttev organisatsioon IRIS – Istituto di Ricerca Internazionale per lo Sviluppo (ehk IRIS – rahvusvaheline teadus- ja arendusinstituut) on Itaalia Apuulia piirkonna akrediteeritud erialane koolitusasutus. IRIS tegutseb alates aastast 2006. IRIS on osa rahvusvahelisest võrgustikust ja on alati tegutsenud kogu Euroopas sotsiaalsete algatustega järgmistes sektorites: haridus, kutseõpe ja kõrgharidus, keskkond, sotsiaalne ja kultuuriline integratsioon, ettevõtluse alustamine, õigus, tervishoid. Koolitusasutusel on ruumid kahes erinevas kohas: Leveranos, mida me ka külastasime, ning uuem ja avaram hoone, kus toimusid meie koolitused, Copertino's.

Kursus, millel osalesime oli 6-päevane kursus „Italian education system“ (Itaalia haridussüsteem). Oleme väga rahul nii konkreetse täiendkoolituskursuse kui ka vastuvõtva partneriga. Koolitaja oli Anna Lisa Trono, kes oli väga põhjalik ning hästi kursis antud teemaga. Ta julges välja öelda ka selle, mis võiks paremini olla. Kool, mida külastasime oli väga hästi valitud, kuna andis ülevaate mitmest erinevast kooliastmest. Tutvusime ka hariduslike erivajadustega õpilaste ja noorte põgenike ning sisserändajate kaasamiseks loodud võimalustega Itaalias, erinevate testidega kooliastmete lõpus ja erinevate riiklike projektide ning programmidega.

Kool, mida külastasime, kandis nime Istituto Comprensivo 1 Polo "Don Lorenzo Milani" ning asus Leveranos. Tegemist oli muusikalise suunitlusega kooliga, kus õpetati plakkflööti, kitarr, klaverit ja viiulit. Kool hõlmas lasteaeda, alg- ja põhikooli ning asus 5 erinevas hoones. Eesmärk oli see, et kool oleks lapsele lähedal. Kokku oli õpilasi kõikides hoonetes kokku umbes 900 (k.a. lasteaiad). Kooli haldas kohalik omavalitsus (Leverano) ja kuna omavalitsus oli väga aktiivne taotlema raha Euroopa Liidu erinevatest fondidest, oli ka kool arenev ja uuenev (ruumid) ning osales mitmes EU projektis. Koolijuht oligi hetkel Portugalis seoses Erasmus+ projektiga. Erinevate hoonete vahel liikus juhtkond igapäevaselt ning kõige olulisem oli hoolimine, nii õpilastest kui oma töötajatest (õpetajatest). Hästi tore kool oli, seda oli tunda iga õpetaja jutust, kui väga ta rahul oli. Juhtkond koosnes koolijuhist ja koolijuhi asetäitjast. Koolijuht võttis vastu ka lapsevanemaid igapäevaselt kell 11.00 – 13.00 (eelneval kokkuleppel). Õpetajad rõhutasid just seda, et kõik arutatakse läbi ning kõigi arvamusi võetakse kuulda. Tegemist oli tõepoolest avatud uste poliitikaga, mitte otsustega suletud uste taga.

Itaalia koolisüsteem algab lasteaiaga (**Infanzia**), mis ei ole kohustuslik ja kus käivad lapsed alates kolme aasta vanusest. Viimane aasta on siiski kohustuslik ehk viieaastased lapsed peavad lasteaiaga liituma. Palju kasutatakse Itaalias ka mitte riikliku süsteemi alla kuuluvat, ehk eralastehoidu, mis on tasuline ja küllalt kallis. Probleem on aga selles, et rasedus- ja sünnituspuhkus kestab Itaalias vaid 5 kuud. Lasteaed asus kahel erineval aadressil: Via de Ledda ja Via de Nicola tänaval. Lasteaiad (koos sööklaga) töötavad 45 tundi nädalas ja on avatud ka laupäeviti.

Esimesel päeval käisime hoones, kus asus algkool (**Primaria**). Algharidus on viis aastat ning lõpeb raskete testidega kõikides põhilistes õppeainetes (aega 75 min ja nt matemaatika test oli 14 lk/A4 pikk). Algkool asus ka kahel erineval aadressil: Via Montessori (95 õpilast) ja Via della Consolazione tänaval (233 õpilast), kus meie käisime. Lisaks oli algkooliaste jaotatud tavaklassideks (tunnid kella 8.15-13.45) ja pikapäevarühmaklassideks (tunnid kella 8.15 – 16.15). Selles hoones, kus meie käisime, oli 11 klassikomplekti, nendest 5 tavaklassi (1.-5. klass) ja ülejäänud kõik pikapäevarühmaklassid. Pikapäevarühmaklassid osalesid riiklikus projektis, mille käigus pakutakse õpilastele koolis erinevaid puuvilju. Tavaklassid koolis süüa ei saa. Selles koolis oli ka see väga tore, et ühe klassikomplekti peale oli 2 õpetajat, kes omavahel jagasid ära õppeained (algkoolis). Ehk üks andis näiteks itaalia keelt, ajalugu, muusikat ja kunsti ja teine matemaatikat, loodusõpetust, kehalist kasvatust, inglise keelt vms. Normkoormus õpetajal Itaalias on 18-22 tundi klassi ees, nemad olid kõik 18 tunniga. Ruumide sisustuses ei olnud mitte midagi üleliigset aga samas oli neil olemas koolihoonetes elustamisaparaat (AED). Õpilaste turvalisusele pööratakse suurt tähelepanu. Võõrad kooli territooriumile ei pääse, kuna kooliõu on ümbritsetud kõrge aiaga. Koolitöötajate sõnul on tuleohutusnõuded väga ranged, kuid põhiline tähelepanu on suunatud inimeste kiirele evakueerimisele hoonetest. Evakuatsiooniteed on korrektselt tähistatud ja vabad. Suitsuandurid olid paigaldatud ainult koridoridesse ning klassiruumides need puudusid.

Puudusid ka tuletõkkeuksed ja –kardinad. Õpetajad kandsid klassiruumides veel maske, nii nagu ka paljud 1.-5. klasside õpilased. Tugipersonal nagu psühholoog, logopeed, eripedagoog jne ei ole kooli personali hulgas vaid kohaliku omavalitsuse töötajad. See tingib aga selle, et õpilased ei pruugi saada piisavalt abi. Seda üritatakse muuta aga hetkel on nii. Koolides ei ole meditsiinitöötajat. Covid-19 leviku ajal oli koolidel kohustus sisse seda nn isolatsiooniruum, kuhu eraldada haigustunnustega õpilased, kuni vanemad järele tulevad.

Põhikool (**Secondaria di 1°Grado**) kestab 3 aastat, millest viimane aasta on nn orientatsiooni aasta, mil õpilane üritab selgusele jõuda, mis teda huvitab ja mida ta tahaks edasi õppida. Antud kooli puhul asus see ühes hoones koos administratsiooniga (Via della Liberta tänaval). Kõigis kolmes põhikooliastmes oli neli erinevat klassikomplekti. Neist neljast on kolm tavaõppekursust (30 tundi nädalas ehk tunnid esmaspäevast reedeni: 8.00-14.00) ja üks muusikalise suunitlusega kursus (32 tundi nädalas, lisandub 1 tund pärastlõunal). Põhikooliastmes õppis selles koolis 272 õpilast. Kool paneb erilist rõhku järjepidevusele kooli erinevate tasemete vahel, seda ka teatri-, muusika-, mootorsete, tervise- ja heaoluprojektide ja tegevuste kaudu. Kooli eripäraks oli ka uskumine sotsiaalse lõimumise olulisusesse, mis väljendub kõigile võrdsete haridusvõimaluste tagamises ning igas õpilases kodanikutunde arendamises ja tugevdamises. Kool pöörab erilist tähelepanu oma tegevuse propageerimisele, levitamisele ka asutuse veebilehe, sotsiaalmeedia, kooliajalehe ja plakatite kaudu, et kogukonda koolipere algatustele lähemale tuua. Nad ise väidavad, et muusikaõpetus on soodustanud kultuuridevahelist teadlikkust nende koolis ja kaasamisstrateegiate rakendamist ka välisõpilaste jaoks. Suvevaheaeg algab algkoolidel ja põhikoolil 11. juunist, lasteaedadel 30. juunist. Sügisel alustatakse õppetööd alles 26. septembrist, sest varem on päevane õhutemperatuur liiga kõrge, ulatudes juulis ja augustis üle +40°C. Ka septembris on väga palav, kuna suvi kestab. Kogu sealviibimise aja (saabusime 29.05 õhtul ja lahkusime 05.06 hommikul) oli õhutemperatuur üle +30°C ning viimastel päevadel pidevalt +32-34°C.

Koolikohustuslik iga on 6–16 aastat. Ehk õpe põhikoolis kestab kolm aastat (umbes 11–14-aastaselt) ja keskkool viis aastat (umbes 14–19-aastaselt). Nendest 2 aastat keskkooli on kohustuslik. Itaalias on kahte tüüpi Scuola Secondaria di Secondo Grado (keskharidust). Esimene neist on lütseum (**Liceo**), mis keskendub rohkem akadeemilistele õpingutele. Teine on **Istituto**, mis on sisuliselt kutsekool. Esimesed kaks aastat õpetatakse õpilastele õppekava, mille kehtestab riik ise, ja õppekava sisaldab itaalia keelt ja kirjandust, loodusteadusi, matemaatikat, võõrkeelt, usundilugu, geograafiat, ajalugu, ühiskonnaõpetust ja kehalist kasvatust.

Koolis on 10-palline hindamisskaala. Madalaim positiivne hinne on 6.

Piirkonna koolide kalendri järgi Itaalia vabariigi aastapäeva puhul neljapäeval, 2. juunil 2022 õppetööd ei toimunud. Meie tutvusime sel päeval keskkonnateemadega lühikesel väljasõidul ning hiljem külastasime veel muuseume Lecce's, mis olid kõik avatud.

Keskkonnateemadest on siin kõige päevakajalisem oliivipuude hävimine. Hävinud puud olid nakatunud Xylella fastidiosa bakteriga, mis lämmatab puid aeglaselt surnuks. Esimene leid Euroopas oli 2013. aastal Itaalias. See bakter on nakatanud juba 20 miljonit Itaalia 150 miljonist oliivipuust, peamiselt Apulia piirkonnas, mis andis varem kuni 50% Itaalia aastasest oliiviõli kogutoodangust. Hävinud ei ole kogu maakonna oliivipuud, Bari piirkonnas see bakter ei levinud, kuid Lecce's, Leverano's ja mujal Salento poolsaare lõunapoolsemal alal on vaatepilt kohutav. Kahesaja- ja kolmesajaaastased puud seisavad ilma ühegi elumärgita kärbituna üksteise kõrval... Surnud oliivipuud ühel pool teed ja surnud oliivipuud teisel pool teed...

Antud õpirändel omandatud pädevused ja kogemused saab lõimida Kõrveküla Põhikooli arendustegevustesse mitmel erineval moel. Saab arendada piiriülest koostööd ja ka meeskonnatööd nii õpilaste kui ka koolitöötajate vahel Leverano kooliga, seda nii tulevastes koostööprojektides kui ka virtuaalselt eTwinningu projektides õppetöö osana, et täiendada füüsilist õpirännet. See oleks rahvusvahelise koostöö arendamine täiendkoolitustelt saadud konkreetsete kontaktide vahel. Antud kool sobiks väga hästi tulevaseks koostööpartneriks, kuna on ka muusikakallakuga ja õpilased õpivad koolis lisaks mõnd muusikainstrumenti mängima. Vähetähtis ei ole seegi, et just avati Ryanair Brindisi – Stockholm (Arlanda) odavlennuliin. Ka Eestist on sama lennufirma liin Tallinn – Stockholm (Arlanda). Brindisi lennujaam asub Lecce'st 35 min autosõidu kaugusel (46,6 km) ja Leverano'st 55 min autosõidu kaugusel (65 km).

